

teční stížnost věcně i zmatek čís. 5 Šu 281 tr. ř. v tom směru, že soud nepřihlíží ke svědectví F-ovu, že slyšel pohrůžku H-ovu, a k seznání H-a, který prý připustil při hlavním přelíčení, že pohrůžku pronesl. Než zmateční stížnost není v tomto směru z valné části provedena po zákonu, ježto nedbá zjištěných skutkových předpokladů napadeného rozsudku, a, pokud ji lze pokládati za provedenou, není odůvodněna. Podle Šu 2 g) tr. zák. činí pachatele beztrestným jen nutná obrana s p r a v e d l i v á, t. j. taková, která jest nutnou k odvrácení bezprávného, přítomného ú t o k u na určité právní statky (života, svobody a jmění). Vyhledává se tedy především, by obrana směřovala proti útoku, který již počal nebo bezprostředně nastává a který není ještě ukončen. V souzeném případě zjistil první soud formálně bezvadně, že H. na obžalovaného vůbec neútočil, nýbrž naopak byl jím napaden; chybí tedy základní předpoklad spravedlivé obrany, nehledě ani k tomu, že, jak soud zjišťuje, značný rozsah poranění, způsobeného obžalovaným H-ovi vylučuje spravedlnost, potřebnost, nutnost obrany. Že by byl H. podnikl na obžalovaného útok holí a přepadl ho od zadu, soud nezjistil. Tvrdil to sice obžalovaný i vývodní svědek F., ale soud jim nevěří a uvádí pro své stanovisko podstatné důvody. Rovněž tak nevěří soud F-ovi pokud tvrdí, že H. při svém domnělém útoku pronesl výše zmíněnou pohrůžku, ježto soud pokládá c e l o u jeho svědeckou výpověď za nepravdivou a náležitě své přesvědčení odůvodňuje. Výtka neúplnosti činěná v tomto směru rozsudku jest zřejmě lichá. Svědek H. nepřipustil při hlavním přelíčení, že pohrůžku pronesl, nýbrž uvedl pouze, »že se nyní nemůže rozpomenouti, zda-li slov těch použil«, nebylo tudíž třeba, by se tímto seznáním soud zvláště zabýval. Dlužno ostatně podotknouti, že pohrůžka zlým nakládáním o sobě neznamená útok, který již počal nebo bezprostředně nastává (§ 2 g) tr. zák.). Pravdou jest, že také H. způsobil tenkrát obžalovanému těžké poranění a že byl za to pravoplatným rozsudkem krajského soudu v Hradci Králové odsouzen pro zločin podle Šu 152 tr. zák. Avšak také tento rozsudek zjistil, že obžalovaný prozrazoval nepřátelské úmysly proti H-ovi již před rvačkou, a vyslovil, že pravděpodobně on (obžalovaný) mohl býti útočníkem, vyloučiv, že H. napadl obžalovaného. Za tohoto stavu věci nelze říci, že soud posoudil otázku beztrestnosti obžalovaného z důvodu Šu 2 písm. g) tr. zák. právně mylně, a bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost z části jako neodůvodněnou, z části jako neprovedenou po zákonu.

Čís. 2760.

»Vyhrůžkou« ve smyslu § 99 tr. zák. (opovědí zla) jest projev, že mluvčí (pisatel) má moc a skutečně zamýšlí způsobiti sám nebo prostřednictvím jiného osobě, již projev svědčí, újmu na právních statcích v § 98 b) tr. zák. uvedených. Projev vůle pachatele přivoditi pro ohroženého jisté zlo, při čemž jest ohroženému počítati s nebezpečím, že pachatel pohrůžku také uvede ve skutek (bud' sám nebo prostřednictvím jiného) jest nezbytnou náležitostí pojmu »vyhrůžky«; v otázce, zda jde o takovou vyhrůžku, nerozhoduje doslov projevu, nýbrž význam, jaký do něho pachatel vložil a jaký mu musí býti přisuzován osobou, již projev svědčí.

Předpověď budoucího zla spadá pod pojem výhrůžky (§ 99 tr. zák.), chtěl-li ji pachatel naznačiti a způsobem pro ohroženého poznatelným též skutečně naznačil, že on má moc způsobiti opovězené zlo buď sám nebo prostřednictvím jiného a že též zamýšlí tak učiniti.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1927, Zm II 71/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 23. prosince 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním podle §u 99 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 99 tr. zák., jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvody:

Stížnost jest v právu, pokud svými vývody zřetelně poukazuje k důvodné výtce, že se nalézací soud neřídil správným a úplným výkladem zákona řeše otázku, zda lze v souzeném případě mluvit o výhrůžce ve smyslu §u 99 tr. zák., zejména o výhrůžce takového rázu a stupně, jak předpokládá toto ustanovení zákona, a pokud v souvislosti s tím dále namítá, že při tom nutno přihlížeti nikoliv pouze ke slovu nebo k jednotlivé větě, jež byly vyňaty z obsahu lístku, nýbrž k celému obsahu a k celkové stylisaci závadného anonymního lístku. Nalézací soud, zjistiv formálně bezvadně, že pisatelem a odesílatelem lístku byl obžalovaný, dospívá k závěru, že z obsahu lístku je zřejmo, že obžalovaný vyhrožoval Ferdinandu O-ovi, když ne vraždou, tedy při nejmenším těžkým ublížením na těle. Tento výrok rozsudek odůvodňuje tím, že tak si vyložil smysl pohrůžky: »aber es geschieht in Kürze ein Verbrechen an diesem Gauner« nejen ohrožený sám, nýbrž i přednosta berní správy Dr. R., který ve svém trestním oznámení poukazuje k obdobnému případu z nedávné doby v P., kde bylo po úředníku berní správy pro přísné vyměrování daní stříleno. Z toho je patrné, že nalézací soud vzal za podklad odsuzujícího výroku jednak doslov domnělé výhrůžky obžalovaným podle zjištění pronesené, totiž slova korespondenčního lístku »aber es geschieht in Kürze ein Verbrechen an diesem Gauner«, jednak smysl, jaký tomuto projevu přikládala osoba, již projev svědčil a přednosta berní správy Dr. R. Avšak rozsudek přehlíží, že uvedená věta korespondenčního lístku podle doslovu obsahuje pouze předpověď, že nastane nějaké zlo, bez zřejmého vztahu k určité osobě, jež má toto zlo uvést ve skutek, kterýžto druh projevu nelze beze všeho podřaditi pojmu výhrůžky ve smyslu §u 99 tr. zák. Výhrůžkou podle tohoto zákonného ustanovení dlužno rozuměti opověď zla, projev, že mluvčí (pisatel) má moc a skutečně zamýšlí způsobiti sám nebo prostřednictvím jiného osobě, již projev svědčil, újmu na právních statcích v §u 98 písm. b) tr. zák. uvedených. Projev vůle pachatele, přivoditi pro ohroženého jisté zlo, při čemž

jest ohroženému počítati s nebezpečím, že pachatel pohrůzku také uvede ve skutek a to buď sám nebo prostřednictvím třetích osob, je nezbytnou náležitostí pojmu vyhrůžky. Ovšem nerozhoduje v otázce, zda jde skutečně o pohrůzku a o pohrůzku nebezpečnou, jen doslov projevu, nýbrž význam, jaký do něho mluvčí (pisatel) vložil a jaký mu musí býti prisuzován osobou, již projev svědčil. Proto může také předpověď budoucího zla býti výhrůzkou, pokud pachatel tím chtěl naznačiti a způsobem pro ohroženého seznatelným též skutečně naznačil, že o n má moc způsobiti opovězené zlo buď sám nebo prostřednictvím jiného a že též zamýšlí tak učiniti. Zda v obsahu toho, co podle doslovu je v podstatě pouhým předpovídáním zla pro budoucnost, lze v tom kterém případě spatřovati výhrůzku po rozumu Šu 99 tr. zák. ve smyslu shora vyloženém a to jak po objektivní tak i po subjektivní stránce, jest věcí skutkového zjištění v jednotlivém případě. Při tom dlužno přihlížeti ke všem okolnostem, za nichž projev byl učiněn, v souzeném případě tedy zejména k celému ostatnímu obsahu anonymního lístku, jenž v převážné části neobsahuje než hrubé nájezdy a nadávky. Podle toho nutno pak rozhodnouti, zda tyto okolnosti nasvědčují tomu, že šlo pisateli o skutečnou výhrůzku, zejména o výhrůzku nebezpečnou, či zda pachatel měl snad pouze v úmyslu svou předpověď projevití tomu, jehož se týká, nevážnost, jak tvrdí zmateční stížnost. S hledisek tuto naznačených nalézací soud o věci neuvažoval, takže zákonný znak výhrůžky nedošel ve výkladu souzeného projevu náležitého opodstatnění skutkového a výrok, jímž skutek obžalovaného přes to byl podřaděn ustanovení Šu 99 tr. zák., spočívá na nesprávném použití zákona. Zároveň trpí rozsudek neúplností, pokud v předpokladech onoho závěru neuvažuje o celém obsahu závadného lístku v jeho souvislosti. Pro doličené zmatky podle čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. bylo důvodné zmateční stížnosti vyhověti a rozsudek v napadeném výroku o vině, jakož i ve výroku o trestu a výrocích souvisejících zrušiti, aniž bylo třeba zabývatí se dalšími výtkami zmateční stížnosti. Výklad obsahu a smyslu závadného korespondečního lístku a určení, co obžalovaný jím chtěl vyjádřiti a v jakém úmyslu při tom jednal, jsou zjištěními skutkovými, která jsou vyhrazena soudu nalézacímu. Proto nebylo lze uznati ve věci samé, nýbrž bylo věc vrátiti soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Čís. 2761.

Pojem lstivého uvedení v omyl (§ 197 tr. zák.) nepředpokládá klam takového rázu, že nemůže býti rozpoznán jako klam ani použitím všech prostředků vůbec možných; stačí, že nemůže býti rozpoznán jako klam použitím prostředků, které jsou klamané osobě v době klamu po ruce.

Skutková podstata zločinu podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák. vyžaduje zlý úmysl, způsobiti škodu, které v době lstivého uvedení v omyl ještě tu nebylo, nýbrž měla nastati teprve dodatečně; předpokládá, že jednání se zlým úmyslem předsevzaté je povšechně způsobilé zamýšlenou škodu přivoditi; je-li to nemožno, nejde o podvod.

Podvod přihlášením a uznáním pohlédávky, k jejímuž zaplacení byly věřiteli dány jiné věci než peníze, ve vyrovnacím řízení; pokud tu